

Nota PS-commissie B-agenda

.....

Vergaderdatum : 28 januari 2008
Commissie voor : ROG
Agendapunt nr. : 8
Briefnummer :
Onderwerp : voortgang en toekomst Task Force Ruimtwinst

Portefeuillehouder : Ton Hooijmaijers
Opsteller : Jessica du Marchie Sarvaas
Telefoon : 5144843
E-mail-adres : sarvaask@noord-holland.nl
Directie/sector : Beleid RI
Bijgaande stukken : --

1. Aan de commissie gevraagde actie

De voorzitter van de Task Force Ruimte, de heer drs. H. ter Heegde, zal tijdens de commissievergadering een presentatie geven over de tot nu toe bereikte resultaten en werkwijze.

De commissie wordt gevraagd naar aanleiding hiervan:

- een reactie te geven over de uitvoering van beleid en maatregelen;
- een reactie te geven over de werkwijze

2. Waarom wordt het aan de commissie voorgelegd?

Tijdens de begrotingsbehandeling in november is besloten om ook na 2007 door te gaan met de TFR en ten behoeve daarvan een deel van het prijzengeld over te hevelen naar de TFR. Door GS wordt vervolgens besloten om de aanpak van de TFR iets te veranderen (zie punt 3). Aan de Commissie ROG wordt nu een reactie gevraagd over deze aanpak, aangezien de TFR ontsproten is aan een motie van Provinciale Staten

2. Relevante informatie voor de aan de commissie gevraagde actie

Het besluit van GS luidt als volgt:

De Taskforce Ruimtwinst (hierna te noemen: TFR) breder voort te zetten, ten dienste van het thema ruimtelijke kwaliteit, onder de volgende randvoorwaarden:

- a. De Provincie meer inhoudelijk te laten participeren en daarvoor capaciteit vrij te maken
- b. De TFR in de toekomst thematisch in te zetten om de assists meer van elkaar te

Pagina 2

laten leren en ook bruikbaar voor anderen te laten zijn.

c. Gemeenten waaraan de TFR een assist geeft, te laten meebetalen aan de uitwerking van de assists.

3. Achtergrond van het besluit

1. Werkwijze TFR

De afgelopen twee jaar heeft de Task Force Ruimtelijke Opbouw (TFR) acht assists gedaan in de Provincie met als doel gemeenten te helpen met ruimtelijke opgaven waar ruimtelijke opbouw kon worden geboekt. 13 december 2007 vond de laatste assist plaats in Hoorn, die telde dubbel wegens de complexiteit van het vraagstuk. De adviezen zijn verfrissend, soms ronduit spectaculair (Aalsmeer), onbelast met het verleden en eventuele onenigheid, en transparant (openbaar). Met beperkte financiële middelen kan de haalbaarheid en/of de kwaliteit van een plan vergroot worden of een nieuwe strategie worden geboden om een gebied in de stad te ontwikkelen. Meervoudig ruimtegebruik is daarbij de sleutel. De TFR biedt daarmee een prikkel van creativiteit, waarop de gemeente door kan gaan.

De werkwijze is vernieuwend en energiek: de adviezen komen tot stand in een creatieve snelkookpan. Tijdens de openbare bijeenkomsten staat een heel team van externe en interne deskundigen, de TFR, klaar om de adviezen te becommentariëren. De Voorzitter Han ter Heegde, burgemeester van Heerhugowaard, weet uit de presentaties, het commentaar en de discussie een flinke lijst conclusies en aanbevelingen te trekken, waar de gemeente mee aan de slag kan. Voor de conclusies van de assists en de publicaties verwijzen wij naar de website:

[http://www.noord-holland.nl/projecten/taskforce ruimtelijke opbouw](http://www.noord-holland.nl/projecten/taskforce_ruimtelijke_opbouw)

2. Lessen uit afgelopen assists

Uit de assists kan een aantal algemene lessen worden getrokken:

- Ruimtelijke opbouw heeft twee dimensies: een kwantitatieve (meer m² woning of bedrijfsvloer op hetzelfde oppervlak) en een kwalitatieve (een goed ingericht en ingedeeld gebied verhoogt het gebruikersplezier).
- Zonder schaarste geen ruimtelijke opbouw, kwantitatief noch kwalitatief. Uitleg is altijd goedkoper dan binnenstedelijke verdichting en creatieve ruimteoplossingen, zoals bijvoorbeeld voor verkeer en parkeren. Pas als er geen uitlegmogelijkheden meer zijn wordt een gemeente gedwongen binnenstedelijk te ontwikkelen.
- Schaarste drijft de grondprijzen op en dat dwingt ontwikkelaars vanzelf tot kwantitatieve ruimtelijke opbouw om de exploitatie rond te krijgen. De markt doet hier zijn werk. De overheid heeft invloed op de schaarste door het aanwijzen van zoek- en uitsluitingsgebieden en door een forse binnenstedelijke woningbouwopgave in te stellen.
- De kwalitatieve ruimtelijke opbouw is lastiger: Het gaat hier om oplossingen voor parkeren, het meervoudig gebruik van voorzieningen en het goed aansluiten van een gebied bij de rest van de stad of het dorp. Dit betekent vaak hogere kosten, bijvoorbeeld door ondergronds parkeren, waar geen directe baten tegenover staan. Kwalitatieve ruimtelijke opbouw komt dus ook niet vanzelf, ook hier is absolute schaarste aan ruimte nodig om de kosten te kunnen

Pagina 3

verhalen. Voorbeeld: pas als er geen alternatief is voor parkeren kunnen de meerkosten van ondergronds parkeren worden verhaald op de gebruikers.

- De kwaliteit en de kwantiteit integreren biedt mogelijkheden voor de financiering: met extra verdichting de kwaliteit van de openbare ruimte betalen. Ook de koppeling leggen met andere doelen biedt meer ruimte voor de financiering van de kwalitatieve ruimtewinst, zoals het toerisme op Texel en bij de uitbreiding van de bloemenveiling in Aalsmeer.
- Bij gemeenten is behoefte aan advies over een langetermijnstrategie hoe een gebied te ontwikkelen. De gemeente heeft vaak geen grondpositie (meer), maar is wel verantwoordelijk voor de integrale ontwikkeling van een gebied. Losse ad hoc ontwikkelingen gaan elkaar ruimtelijk of verkeerstechnisch in de weg zitten, wat leidt tot verrommeling en verstopping.
- Het is belangrijk dat de assists een goede financiële en strategische uitwerking hebben, zodat de haalbaarheid van het voorstel meteen kan worden aangetoond en de gemeente ook echt aan de slag kan. Anders verdwijnt ook een verfrissende assist toch in de beruchte bureaula. Bij dit soort complexe adviezen dient een financiële onderbouwing standaard gegeven te worden.

3. Thematisering

Om het werk van de TFR beter te integreren in bestaand beleid moet de TFR zich focussen op een of meerdere inhoudelijke prioriteiten. Bijvoorbeeld de aanpak van Noord-Hollandse badplaatsen om hun toeristisch product te verbeteren met een ruimtelijke en economische strategie. Of de aanpak van stationsomgevingen, die een ruimtelijke en verkeerstechnische component heeft. Of het probleem van de binnenstedelijke bedrijven die tegen de grenzen aanlopen van de toegestane milieuhinder. Bij een thematische aanpak kunnen de assists beter aan elkaar verbonden worden, beter worden ingepast in bestaande programma's en kunnen de adviezen makkelijker worden hergebruikt in andere gemeenten. Er kan zelfs nog verder worden gekeken: Thema's die in Noord-Holland spelen zullen wellicht in andere provincies ook opgeld doen. Verknoping met beleid van andere provincies en/of VROM zou dus ook een mogelijkheid kunnen zijn. Een nadeel is dat de TFR dan niet meer kan reageren op verzoeken die buiten het thema vallen. De flexibiliteit wordt dus minder.

4. financiële consequenties

In de Najaarsnota is voorgesteld om het prijzengeld uit het oorspronkelijke TFR budget deels over te hevelen naar een TFR budget voor de komende jaren, aangevuld met het restant van het oude budget. Het gaat dan om 200.000 euro en het restant, ongeveer 150.000 euro, totaal 350.000 euro. Dit voorstel is op 9 oktober 2007 door GS goedgekeurd. Een assist kost momenteel inclusief de inhuur van de inhoudelijk manager ongeveer 30.000 euro. Hierbij komen in 2008 de kosten van externe inhuur van een projectleider voor het proces, 50 à 60.000 euro per jaar.

Pagina 4

4. Proces en procedure

Dit jaar worden de assists van de TFR 'oude stijl' afgerond en twee of drie nieuwe assists gedaan, afhankelijk van de personele capaciteit. Met de laatste assist liep een procesevaluatie mee, uitgevoerd door sector K&B. Aangezien deze assist nog niet voltooid is (alleen de openbare bijeenkomst is geweest) is de evaluatie ook nog niet klaar. De resultaten hiervan zullen leidend zijn bij het invullen van een nieuwe werkwijze.

De commissie zal over deze vernieuwde aanpak en de resultaten hiervan geïnformeerd worden.

Titel:Nota PS-cie. ROG, agendapunt 8. (Voortgang Task Force Ruimte)

Datum:28-01-2008

Nummer:8